

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

17. Reliqua Concilia Generalia numerantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

non propter se, nimirum propter id quod representatur in ipsa, qua ratione coluntur lacrimae cultu alia praeter Deum. Natura humana suscepta verbo diuino, species panis & vini consecrata in altari.

VIII. Generale Concilium fuit Constantinopolitanum IV. Sciendum est, an. sal. 860. Constantinopoli ortam esse inter ciues grauissimam seditionem, aliis Ignatium Patriarcham, aliis Photium tuentibus. Michael eo nomine Tertius Porphyro genitus Imperator Constantinopolit. Legatos, & literas ad Pontificem Roman. Nicolaum Primum misit, quibus accusato Ignatio petit, vt Pontifex Legatos ad se suos destinaret: quorum opera seditio sedaretur. Addidere etiam Legati haeresim Iconomachorum recruduisse, & sanctas imagines passim in ciuitate deleri. Nicolaus itaque vt tantis Ecclesiae vulneribus, malisque mederetur: Episcopos duos Rodoldum Portuensem, & Zachariam Anagninum legauit: datis in mandatis, vt causas, cur Ignatius esset sui sede deiectus, cognoscerent, & cum Photio tanquam cum laico versarentur, eiusque reprobata electione, sanctarum imaginum cultum retinendum omnino curarent. Per eosdem Legatos postulat, vt Calabriae, & Siciliæ patrionia Romanae Ecclesiae redderentur. Datae extant literae 7. Kal. Octob. Indict. 9. his verbis: *Præterea Calabriae patrioniam & Siciliam, quaeque nostra Ecclesia concessa fuerunt, & ea possidenda obtinuit, & disponenda per suos familiares regere statuit, concessionibus reddatur: quoniam irrationabile est, vt Ecclesiastica possessio, vnde luminaria, & concinnationes Ecclesiae Dei fieri debent, terrena quauis potestate subtrahatur: sed domini Dei restituti meritis redditis multiplicent, & suscipiantur votum spiritualis desiderii lucris exerceatur.* Legati Pontificis proximo anno Constantinopolim profecti, mandata eius transgressi sunt. Nam qui Ignatii causam cognoscere tantummodo iussu fuerant, iudicio suo interposito, Ignatium iure abdicatum, & Photium rite substitutum dixerunt. Biennio post elapso, Leo Legatus Imperatoris, vt eum adueniens, duo volumina Pontifici reddidit: vnum, in quo continebantur acta abdicacionis Ignatii: alterum, in quo sanctarum imaginum honos & cultus comprobabatur. Reddidit quoque literas, quibus petebat Imperator, vt Pontifex abdicacionem Ignatii, & substitutionem Photii sua auctoritate confirmaret. Anno autem salutis 866. Nicolaus maledictis Michaelis Imperatoris impulsus, Episcopos Donatum, Hostiensem, & Stephanum Ephesium, & Martinum Diaconum ad eum de causa Ignatii per Concilium Episcoporum definiendam misit. Defuncto Nicolao, eosdem Legatos, Adrianus II. confirmauit, addito Anastasio Bibliothecario. His praesidentibus anno Domini 868. & Adriani iunioris Papae anno 2. & Basilij Imperatoris 3. celebratum est Generale VIII. Concilium, in quo dissidium de Ignatii abdicacione, & Photii substitutione sublatum est; Photio à piorum communionem submoto, & Ignatio in pristinum honoris gradum & locum restituito. Redditus item est sanctis imaginibus antiquus honos, & cultus: confirmatae septem praecedentes Synodi Generales: statum quoque est vt consecrationes, & promotiones Episcoporum. Clericorum electione & decreto fierent; neque laici principes, aut potentes semetipsos immiscerent electioni, vel promotioni Patriarchae, aut Metropolitanis, aut Episcopis, aut Abbatibus. Ex his quae haecenus dixi, constat, octo Concilia Generalia in Oriente celebrata agnouisse semper auctoritatem Roman. Pontificis, hoc est, primatum eius super omnes Ecclesias.

Ex hoc itidem tempore Photii suasa & opera Graeci ceperunt manifeste contra primatum Roman. Pont. sentire & deicere. Ceperunt quoque Latinis odio capitali proficere, & tanquam anathemate percussos deuitare, eo quod addidissent Symbolo Nicæno & Constantinopolitano, (*Filioque procedentem*) quare palam Graeci sese à Romanis & Latinis diuiserunt: vnde amplius non celebrata Concilia Generalia in Oriente; quotquot deinceps coti-

uocata & habita Concilia sunt, in Occidente celebrata fuerunt ex Episcopis & Abbatibus Occidentalibus, praeterquam ea; in quibus Graeci & Orientales sese iterum cum Romana Ecclesia coniunxerunt. De quibus singularim dicam.

C A P. XVII.

Reliqua Generalia Concilia enumerantur.

NONUM Generale Concilium quidam aiunt celebratum esse Romae apud Lateranum praesente Gregorio VII. anno Domini 1076. quod siue Generale fuerit, siue seculum, auctoritate certe Gregorij VII. confirmatum est. In eo actum fuit de pace componenda inter Henricum IV. alias III. & Rodolphum Sueuiae Ducem, de Imperio Romanorum contententes: Legatis Rodulphi expostulantibus, quod Henricus vexandis Clericis eorum Germaniam perturbaret, de Concilio habendo moram afferret. Legati Henrici contra iustitiam Gregorij iram veriti, responderunt Henrico paratum fore, atque in eam rem tale sacramentum conceperunt: *Iuramus nos Legati Henrici Regis ex praetere eius, Henricum circa Ascensionem Domini Legatos (ni quid obstitit) Romam missurum, qui Legatos Pontificis tunc secum deducant, at quo reducant, & eorum iudicio, & sententia statuant.* Quo iuramento audito, Legati Rodulphi in haec verba iurarunt: *Si Concilium in Germania ex decreto vestro, loco, & tempore à vobis constituto Legatis vestris praesentibus fuerit, Rodolphus Rex, Princeps noster, aut ipse accurret, aut Legatos suos mitet, paratusque erit iudicio stare, quod sancta Ecclesia de Regno Germaniae fecerit, nulloque dolo malo conuentum à vobis, aut à Legatis vestris inditum impediet. & postquam certos vestros nuntios viderit, dabit operam, vt pacem componat. Et haec omnia, nisi legitimo intercedente impedimento seruetur.*

De Clericis autem Pontifex in Concilio ita decreuit: *Gregorius Pontifex seruus seruorum Dei, omnibus in Italico, & Germanico Regno debitam sancto Petro obedientiam exhibentibus, Apostolicam benedictionem. Si qui sunt presbyteri, aut diaconi, aut subdiaconi, qui crimini fornicationis sint obnoxii, interdiciamus eis ex parte omnipotentis Dei, & auctoritate S. Petri introitum adis, donec acta poenitentiae satisfecerint. Si quis vero in peccato suo persecurare mauerint, nemo officium auscultasse velit, quia benedictio eorum vertitur in maledictionem, & oratio in peccatum, restantem Domino per Prophetam: Maledictam benedictionibus vestra. Sic ille. Erant in eo saeculo, vt constat ex Siegberto, Vincentio, & S. Antonino, corruptissimi sacerdotum mores: concubinis tanquam vxoribus palam utebantur.*

Porto de iure conferendorum sacerdotiorum, ita sanxit: *Sanctorum Patrum decreta sequentes, vt superioribus conuentibus de Ecclesiasticis dignitatibus ordinandis statumus, ita & nunc Apostolica auctoritate decernimus, & si quis post hac Episcopatum, aut Abbatiam, aut aliam Ecclesiasticam dignitatem ab aliquo laico susceperit, nequaquam inter Episcopos, aut Abbates numeretur: nec alia ei Episcopo, vel Abbati obedientia praebeatur, eique gratia S. Petri atque adis eius introitu interdicitur. Eadem ratione si quis Imperator, Rex, Dux, Marchio, Comes, aut qualibet alia saeculari potestas vel persona, Episcopatum, Abbatiam, vel aliam Ecclesiasticam dignitatem detulerit, eiusdem sententia vinculo tenentur. Sic ibi.*

Eo itidem saeculo, vt constat ex praedictis auctoribus, Henricus IV. Imperator contra Canones, & iura, sacerdotia conferebat, & eam imitati aliqui Reges & Principes, & Aulici, Ecclesiastica beneficia, Episcopatus, Abbacias, & Monasteria, simoniae & nefarie vendebant: lupos, non pastores Ecclesiarum praeficiebant. Egredie Gregorius Septimus contra oppugnans, omnem potestatem conferendi sacerdotii laicis ademit.

Praeterea de Normannis ita cauit: *Si quis Normannorum oppida S. Petri, vt partem Marchiae Firmanae, qua à bello ad huc integra est, & Ducatum Spoletanum, Campaniam, &*

Maritimam oram, & Sabinum, & Tyburinum Comitatum, & Monasterium S. Benedicti Cassinat, & Bineuentum inuadere ac depradari ausus fuerit, gratiam S. Petri ei interdiximus. Eo tempore Normanni, qui in Apulia, Calabria, & Sicilia dominabantur, sæpe ausu temerario oppida pontificie ditionis inuadebant, & Ecclesiam Roman. bello vexabant.

Postremo Henricum IV. vt semel, & iterum antea à piorum communione remouerat: sic in hoc Concilio anathemate percussit, & omnem regiam ei potestatem abrogauit, his verbis: *Quas ob causas ego auctoritate Apostolica mihi à Deo delata Henricum, Henrici Imperatoris filium regno Germanis, titulo item spolio, & Christianorum obedientia priuo. & omnes religione iurisurandi, quo se illi obstrinxerunt, absoluo. Contra vero, vt Rodolphus à proceribus Germania in Henrici locum declaratus regnum administraret, & tuetur, nomine vestro, omnibus, qui fidem ei prestiterunt, omnium peccatorum remissionem, & veniam in hac, & in futura vita concedo: & vt Henricum ob suam superbiam regia dignitate depollo, sic Rodolphum, propter suam humilitatem & obedientiam in potestate repono.* Inde dimisso conuentu, Regiam & Imperatoriam coronam ad Rodolphum transiuit.

Decimum Generale Concilium, secundum aliquos celebravit Urbanus II. Claromonte apud Aruenos anno sal. 1096. ex Episcopis & proceribus Francia. Ibi salutaribus decretis lapsam Gallicanæ Ecclesie disciplinam erexit. Henricum IV. Imperatorem, & Clemenem Antipapam ab eo factum eisdem de causis, quibus Gregorius Septimus, & Victor Tertius dicit anathemate obstrinxit. Philippum Francia regem eo nomine I. propter secundas nuptias contractas, ueniente prima uxore, piorum communione priuauit, & ipsum ad idoneam & legitimam penitentiam agenda permouit. Teste eidem S. Antonino, in eo Concilio constitutum est, vt septem horarum preces B. Virginis quotidie recitarentur: & sabbatis quibusque Missæ sacrificium in honorem & cultum eiusdem beatiss. Virginis fieret.

Totius quoque Occidentis principibus, & populis astantibus, ad eos, interdito silentio concionem clarissimam habuit: & principio quidem exposuit seuerissimas, quibus in Syria Christiani astringerentur, iniurias, & indignissimas contumelias. Deinde grauissimam animis omnium religionem iniicit, quod ignaua sua nefarius spucillimæ gentis sacrilegiis uoluit, & pollui Hierosolymam paterentur: urbem eam, in qua inuocatum esset nomen Domini ab illis diebus, in qua Propheta floruisse, in qua redemptionis humanæ uestigia exiissent, ex qua salutis in omnem terrarum latitudinem sacramenta manassent: terram sanctorum, qui à seculo fuissent, Prophetarum: Terram Apostolorum, Terram Domini & Saluatoris nostri, quam ille incarnationis sua mysterio inuississet: uita, prædicatione illustrasset, morte, sepultura, & resurrectione sacrasset, ascensionis suæ triumpho, & sancti Spiritus aduentu illuminasset. Ad extremum, sacram Hierosolymæ recuperandæ expeditionem incredibili sententiarum grauitate, uerborum copia, & animi ardore suauit. Postquam autem perorauit, uniuersi qui aderant diuino quasi Spiritu concitati ad bellum, pro sepulchro Christi recuperando ingentibus animorum studiis inflammati sunt, & in eo apertam se Dei uoluntatem se qui uelle, altissimis clamoribus responderunt: quibus sedatis, tum Pontifex: *Gratias, inquit, ago Deo maximas, quod uos tanta animorum consensione & alacritate arma pro Christo redemptore uestro susceperitis esse ostenditis. Neque enim tam repentina in tam diuersis generibus inspiratio, sine percussione ipsius impulsu esse potest. Nos autem, ut studia uestra quoad possumus adiuuemus, misericordia Dei beatorum Petri, ac Pauli auctoritate confisus, omnibus qui ad bellum pro diebant, omnia pro delictis suis placida relaxamus, eosque sub Ecclesie tutelam, & beatorum Petri & Pauli clientelam tanquam uera obedientia filios suscipimus, & ab omnibus vexationibus corporis fortunarumque tritos esse constituimus.* His uocibus mirifice

omnium qui aderant animi sunt ad bellum accendi: uide sacra se militiæ uniuersi deuouerunt: Dicuntur centum millia Christianorum ex Gallia, Italia, Hispania, Anglia, Scotia, Hybernia, & Flandria, signo crucis suscepto arma sumpisse: signum autem fuit Crux ex purpureo panno confecta, quam Pontifex Urbanus in signum salutaris expiationis indulsit, uetibus super dexteram scapulum affigendam. Vnde qui profecti sunt in eam expeditionem, Cruce signati, & ipsa expeditio cruciata uocata est. Tanti apparatus bellici, duces fere Ademarum Podiensis Episcopus, Apostolicæ Sedis in ea expeditione Legatus Hugo Magnus, Philippi Francorum Regis frater, Gothifredus Bullionis Lotharingæ Dux, & fratres eius, Balduinus, & Eustratus: Robertus Flandriæ, Robertus item alius Guilielmi Regis Anglorum filius & Normanniæ comes, Stephanus Carnotensium, & Blesensium, Raymondus Tholosanus, & S. Egidii comites. Ex Italia Boemundus Princeps Tarentinus Roberti Guiscardii filius, & eiusdem fororis filius Tancredus: Veneti autem, Pisani, & Genueses instructis classibus mari affuerunt. Has copias repente nata locustarum vis tanta præcessit, ut instar nubium folis lacum adimeret. Quadriennii spatio ab anno Domini 1096. usque ad an. 1099. recuperate sunt in multis in Syria urbes, & oppida. Anno 1098. 3. Non. Iunij ferrum Lanææ quo Iatus Christi in passione apertum fuit, repertum per reuelationem B. Andreæ Apostoli, eoque ante militum exercitum delato urbs Hierosolyma capta fuit, eique Boemundus Guiscardii filius primus princeps constitutus est Hierosolymæ. anno sequenti 1099. Iohis Iunij feria sexta, in Christianorum deditionem, & potestatem uenerunt. Constitutum est Hierosolymitanum Regnum, & totius illius regni designatus est primus Rex communi omnium consensu: qui stupentibus omnibus, primus in muros ascenderat. Qui statim uiciorum uiti nunquam uoluit.

XI. Concilium Generale Lateranense celebratum fuit sub Alexandro III. qui in eo Concilio præfuit: coactum est anno Domini 1180. & anno ipsius Alexandri 11. ut ait *Onuphrius in Choroque.* in hoc Concilio edita sunt quinquaginta decreta ad Ecclesiasticam disciplinam, penam lapsam erigendam. Prohibitum quoque est, ne quis infidelibus Christiani nominis hostibus arma deferret. *Ant. min. 3. par. 11. 17. cap. 1.* edita quoque lex est admodum salutaris de duabus tertis partibus suffragiorum Cardinalium in Romano Pontif. eligendo, ad emendanda in posterum Schismata. Condemnata est Waldensium hæresis.

XII. Generale Concilium Lateranense celebratum fuit anno Domini 1215. & Innocentii III. Anno 18. fuit celeberrimum omnium, quæ in Europa habita sunt, præfuit in eo Innocentius III. Papa, interfuerunt duo Patriarchæ orientales. Constan. metropolitanus, & Hierosolymitanus: Antiochenus morbo impeditus suos Legatos misit: idem quoque fecit Alexandrinus Patriarcha ab Ægyptiis prohibitus proficisci. *Emil. lib. 6. Blondus de ca. lib. 6. Platina in uita Innocentii III. Nauale. gener. 41.* Archiepiscopi, tum Græci, tum Latini Septuaginta. Episcopi 400. Abbates 12. Priores Continentales 800. Simul omnes partes fuerunt 1185. Legati Romani, & Græci Imperatorum, Oratores Regum, Francia, Hispania, Anglia, Hierusalem, & Cypri. Ecclia sunt in eo Septuaginta capita ad mores Christianæ reipublicæ emendandos. Actum quoque est in eo de Hierosolyma recuperanda. Condemnati sunt Almaxii eiusdem propositiones. Item Ioachim Abbatis errores, non persona: tunc Græci etiam cum Latinis coniuncti. Transsubstantiationis uocabulum in sacramentis altaris in hoc Concilio approbatum est.

XIII. Generale Concilium fuit Lugdunense, præfide Innocentio IV. celebratum anno Domini 1244. anno 2. ipsius Innocentii, contra Federicum huius nominis II. Imperatorem: qui ad Concilium uocatus, & uenire

culans, tanquam hostis Ecclesie iudicatus, Regno Siciliae, & Imperio Romanorum priuatus est. Actum fuit in eo de recuperanda terra sancta, S. Ludouico Francorum rege constituto duce illius quinque expeditionis facere, qui eruce signatus, ubi in Asiam cum ingenti exercitu traiecit, rediit in Galliam quinto post anno.

XIV. Generale Concilium fuit Lugdunense II. anno sal. 1274. & anno 2. Gregorii X. ei præfuit ipse Gregorius X. interfuerunt Episcopi 300. Abbates 60. alii Prælati minores fere mille. Præterea in eo cum Latinis Græci sunt conciliati super articulo de processione Spiritus sancti: definitum est Spiritum sanctum ex omni aternitate à patre & filio procedere, sed non tanquam à duobus Spiritibus, sed vt ab vno Spiratore, & principio: neque duobus spirationibus. sed vnica dumtaxat spiratione. Græci enim putabant, Latinos asserere Spiritum sanctum procedere à patre, & filio tanquam à duobus spiratoribus, & principiis: duabus quoque spirationibus, non vna. Fuit hæc concordia Græcorum cum Latinis decimaretia, quamuis non diu perdurauit, sicut nec præcedentes: facta est procurante eam Michael V. Palæologo Imperatore Constantinopolitano, quamuis repugnantibus pluribus Græcis, vt testatur Nisephorus, Gregorius libro 5. Pachymerus libro quoque 5.

XV. Generale Concilium fuit Viennense, cui præfuit Clemens Quintus anno Domini 1311. anno 7. ipsius Clementis V. Interfuerunt Episcopi fere 300. præsentibus tribus Regibus, Franco, Anglo, Tartariconsi. Editæ sunt in eo Clementinæ constitutiones. Actum est de terra sancta recuperanda: Templiariorum ordo, qui annis 209. steterat, suppressus & extinctus est: eorum redditus militibus sancti Ioannis Hospitalaris, qui tunc Rhodii equites vocabantur, assignati sunt: condemnati quoque fuere Begardi, & Beguine hæretici in Germania. Clem. ad nostram de heret. est etiam ibi decretum, vt in principalibus reipubl. Christianæ Academicæ professores stipendiis iustis, & debitis donarentur, qui Hebraicam, Chaldaicam, & Arabicam linguam publice docerent: vt essent qui apud infideles his linguis vtentes fidem propagare possent. Clem. 1. de magist. Reprobata & condemnata est doctrina qua traditur, animam rationis compotem non esse eo: potius humanam formam.

XVI. Concilium fuit Pisanum, indictum, & congregatum à Cardinalibus Gregorii XII. & Benedicti XII. anno salutis 1409. ad schisma tollendum. Res sic gesta est, vt patet ex Blondo lib. 10. decade 2. Et S. Antonino par. 3. tit. 22. cap. 5. §. 2. Cardinales obedientie Gregorii Duodecim videntes negotium extirpandi schismam paulatim ad nihilum reduci, & non solum Gregorium Duodecimum, sed etiam Benedictum Decimum tertium, concordiam reculare contra iusiurandum, & fidem in ipsorum electionibus datam: Gregorium quoque contra idem iusiurandum, & fidem, alios Cardinales absque vlla necessitate, & ipsis iniuris creare. hanc nacti occasionem ab eo tunc Lucæ commorante recedentes Pisas petiere. Quod cum plerique eorum qui Benedictum Decimum tertium sequebantur, vidissent, simili exemplo ipsum Benedictum deserentes, cæteris Cardinalibus Gregorii, qui Pisas erant, sese adiunxerunt: ibique indicto Concilio generali, & cum maxima Prælatorum frequentia inchoato, vtique Pontifex ab eis damnatus est, & vtroque tanquam periuro, schismatico, hæretico, collatore, & schismaticorum fauore, publico omnium decreto Nonis Iunii, anno Domini 1409. à pontificatu delecto, in vtriusque locum vigesimo post abrogationem die, tertium egerunt Petrum Philaretum natione Græcum prouincie Cretensis, instituti & ordinis fratrum Minorum, & sacre Theologie Doctorem eximium; presbyterum Cardinalem Basilicæ sanctiorum duodecim Apostolorum, & Alexandrum Quintum vocarunt. Interfuerunt in eo concilio Cardinales 23. Patriarchæ tres, Archiepiscopi, & Episcopi 300. Mona-

steriorum Præfecti 280. Theologi, & Legati Principum Europæ. Dubitatum est valde, an canonicè & legitime esset Concilium conuocatum, eo quod sine vlla Roman. Pontificis auctoritate esset indictum.

De ea re, teste S. Antonino loco citato. Florentiæ Laurentius Rodolphus triduo disputauit, & tandem conclusit concilium esse legitimum. Ioannes Gerson in libello, an Papa exauctorari possit. Hi De iuratu, inquit, & Spiritus sancti, sicut credendum est, inspiratione tacti fuerunt. Item cum Alexander V. Bononiæ grauitè agrotasset, & cognouisset sibi mortem imminere, Cardinales ad se venientes ad concordiam & pacem, & ad tuendam Ecclesie dignitatem adhortatus dixit, per eam mortem, quam se continuo subiturum putabat, se existimare, & credere, quæ in concilio Pisano acta fuerant, recte & integre sine dolo malo facta fuisset. Insuper ipse Alexander V. in eo concilio creatus in numero Pontif. Roman. reponitur, & qui multo post tempore secutus est eodem nomine Alexander VI. dictus est. Antoninus loco citato dicit fuisse conciliabulum, quia absque Romani Pontificis auctoritate fuit congregatum, & quia Gregorius Duodecimus concilii conuocationem non iussit, sed solum restitit ne Pisas congregaretur. Denique, quidquid sit Concilium Pisanum congregatum est à Cardinalibus tempore schismatis, quo duo Pontifices erant dubii & incerti, & indictum est non ad res fidei definiendas, sed ad schisma in Ecclesia noxiū abiciendum: quamuis reuera sublatum non sit, sed potius auctum, quia Gregorius XII. & Benedictus XIII. pontificatum deponere noluerunt. lib. 4. cap. 7. quæst. 3. dixi, An, quando plures sunt dubii & incerti Pontifices Romani, possit eis iniuris, Cardinalium auctoritate, concilium conuocari.

XVII. Generale concilium fuit Constantiense, quod indictum & conuocatum est auctoritate Ioannis XXIII. id summopere procurante Sigismundo Imperatore. Anno sal. 1414. interfuerunt in eo concilio Cardinales 29. Archiepiscopi 47. Episcopi 270. Abbates, & Priores 164. Coactum est hoc Concilium contra schisma trium Pontificum Romanorum, Ioannis XXIII. Gregorii XII. Benedicti XIII. sunt in ea Synodo priuati pontificatu Ioan. XXIII. & Benedictus XIII. Nam Sess. 12. Ex totius synodi sententia tum ob fugam, tum ob alia crimina, de quibus accusatus & conuictus fuerat, & ad concordiam sublato schismate, & vnionem in Ecclesia Dei faciendam. 4. Kalend. Iunii anno Domini 1415. est Ioanni XXIII. pontificatus abrogatus: quæ omnia contra se acta ipse approbavit, & firmavit Papalibus se exuens vestimentis pred. Non. Iunii eius anni. & Sess. 27. 7. Kalend. Augusti an. sal. 1417. Communi consensu totius Concilii Benedictus XIII. tanquam periurus, pertinax, schismaticus, & rebellis Ecclesie priuatus est pontificatu. At Gregorius XII. Sess. 14. anno Domini 1414. sponte sua se se pontificatu abdicauit per procuratorem Catolum Malatestam Dominum Ariminensem, eius rei gratia ad Concilium destinatum. Electus est in eo Concilio Pontifex Martinus V. anno Domini 1417. cuius auctoritate Concilium est postea confirmatum, condemnatæ etiam hæreses Ioan. Wiclefi, & Ioannis Hus.

In eodem item Concilio combusti sunt igni Ioannes Hus, & Hieronymus Pragensis Hæresarcha. Mentuntur autem hæretici huius temporis dicentes in Concilio Constantiensi editum esse decretum, non esse fidem seruandam hæreticis. Vnde vehementer reprehendunt huius Concilii Patres, quod cum Ioannes Hus, & Hieronymus Pragensis sub fide publica ad Concilium venissent, sunt contra fidem publicam capitali sententia damnati. At ex verbis ipsius Concilii Sess. 19. constat hoc esse falsissimum. Verba Concilii sic habent: *Declarat sancta Synodus ex saluo conductu per Imperatorem, aut alios Principes concesso, nullum fidei Christianæ, aut iurisdictiõni Ecclesie præiudicium generari posse, aut debere, quo minus liceat iudici Eccle-*

siastico de huiusmodi personarum erroribus inquirere, eosque punire, quantum iustitia suadet, si suos errores renouare pertinaciter uoluerint, etiam si de salute conductu laicorum Principum confisus ad locum uenerint iudicari, alias non uenturi. Nec se promittentes, cum fecerint, quod in ipso est, ex hoc remanere obligatos. Sic ibi. Hieronymus Pragensis uenit ad Concilium sub publica fide Imperatoris, non ipsius Concilii, ut refertur S. Antonin. par. 3. tit. 22. cap. 6. §. 3. Nec Concilium dicit, Imperatorem, vel Principem Christianum non esse obligatum ad fidem publicam datam hereticis seruandam: ait enim, promittentem debere scire, quod in ipso est, ut fidem seruet ei, cui ipse dedit: ex hoc tamen non obligari iudicem Ecclesiasticum ad eam fidem heretico datam a laico seruandam.

XVIII. Generale Concilium fuit Basiliense, primo quidem a Martino V. iudicatum Papae; sed ob pestem ibi feruicentem. S. nas translatum, & ibi inchoatum; deinde tandem Basileae continuatum praeside Cardinali Iuliano Caesario, quem legatum maxima cum auctoritate Martinus Quintus miserat. Sed Martino defuncto eius successor Eugenius Quartus concilium ipsum a Martino V. iudicatum, sua auctoritate apprehendit, & ut inchoaretur a Legato Iuliano Caesario, uoluit. Unde inchoatum est anno Domini 1431. Sed cum multa tractari coepissent, in quibus praetextu componendi motes reipublice Christianae, pleraque Ecclesiae Romanae privilegia omnino tollere, & antiquare studebant: Id ueritus Eugenius Quartus, Legato Sedis Apostolicae reuocato, Concilium dissoluit iussit, & Ferrariam transferri. Nihilominus Concilium Basileae continuatum est contra eius auctoritatem, praeside Ludouico Cardinali Arelatensi. In eo Concilio contra Eugenium Quartum fuit Pontifex creatus Amadeus, olim Sabaudiae Dux, tunc uero in solitudine vitam Eremiticam agens: qui dictus est Felix V. de quo scire ab Antonino Florentino archiepiscopo dictum est: [Basileae peperit Basilicum,] hic dein de sponte pontificatum deposuit, postquam sedisset annis nouem, mensibus sex, diebus septem. Hoc Concilium non est pontificia auctoritate confirmatum: praeter ea acta, quae ad censuras & causas beneficiales attinent: quae confirmauit Nicolaus Quintus. Durauit per annos II. menses 9. dies 27. continuatum est usque ad annum Domin. 1442. ut patet ex *ultima Sessione*.

XIX. Generale Concilium est Florentinum, inchoatum quidem Ferrariae 5. Idus April. anno sal. 1438. Sed ingruente peste translatum est Florentiam, ubi praesuit Eugenius IV. Interfuerunt in eo Iosephus Patriarcha Constantinopolitatus, qui Florentiae obiit, Ioannes Palaologus Imperator Orientis, & multi Latinorum, & Graecorum Episcopi. In eo Concilio Graeci ultimo cum Romanis conuenerunt super fidei quinque articulis: uide licet de processione Spiritus sancti: de quo conuenerunt, ut sicut Latini dicunt (*Ex Patre, & Filio procedere*) Graeci more suo dicerent, (*Ex Patre per Filium procedentem*) eo quod unus idemque esset sensus: & super articulo de purgatorio conuenerunt: quia Graeci purgatorium esse post hanc vitam affirmant, sed non in certo loco, & in corporali igne, ut Latini: Et de eo articulo, nimirum primatum Romani Pontificis super omnem Ecclesiam conuenerunt, Romanum Pontificem esse summum totius Catholicae Ecclesiae Pastorem, & caput.

Item conuenerunt de quarto articulo, quod Latini merito addidissent Symbolo: (*Filioque procedentem*). Et de quinto articulo, quod Latini iussit de causis in azymo consecrarent, quamuis Graeci suo modo in fermentato. In eo item Concilio Armeni sese ad Ecclesiam Romanam reducerunt: receperunt ab Eugenio IV. Decretum fidei, in quo breuiter continentur doctrina, quam habet Ecclesia Romana de septem Sacramentis. Bollaion Trapezuntinus Nicenus archiepiscopus, & Illidus Thessalonicensis archiepiscopus Ruthenorum, doctissimi in Latinis & Graecis literis, quod in eo Concilio multum labo-

rauerunt pro concordia Ecclesiarum, in Cardinalium Ordinem cooptati sunt. Chalcocond. lib. 3. de Rebus Turcicis. Durauit hoc Concilium partim Ferrariae, partim Florentiae anno vno, & tribus mensibus.

XX. Generale Concilium, fuit Lateranense, quod inditum est a Iulio II. anno Domini 1511. contra Concilium Pisanum. Nam Ludouicus XI. Francorum Rex Iulio II. grauiter succensens, eum Pontificia dignitate spoliare tentans, conciliauit sibi amicitiam Maximilianum Caesaris, & utriusque opera coactum est Pisis Concilium. Iulio enim Romam egrediente, aliquot Cardinales a debita Pontifici fide pecunias & sollicitationibus Ludouici Regis subiecti, Pisis quo conuenerunt, Generale Concilium Imperatoris Maximilianum, & Ludouici Regis, & Cardinalium nomine indixerunt, missique per orbem terrarum literis, solum Pontificem ad dicendum in Concilio eandem uocauerunt prorsus contra Canones, & Iura: Huius concilii uel auctores fuisse Bernardinum Carbajal Hispanus Episcopus Cardinalis Sabinus, Gulielmus Biffoneta Gallus, Episcopus Cardinalis Praenestinus, Franciscus Borgia Hispanus, archiepiscopus Colsentinus, Reginaldus Bria, Gallus Episcopus Boiacensis presbyteri Cardinales, Federicus Saufuerinus S. Theodori Diaconus Cardinalis. Pontifex nihil conatus, eos omni dignitate & uolus Ecclesiasticis priuatos, & Galliae Regem Ludouicum, omnes item tanti facinoris & sacrilegi fautores Haereticos, & Schismaticos, interdicto per totam Galliam reuocari sacrum uel pronuntiauit, & Generale Concilium Lateranense indixit: quod ipsius morte est interruptum, & postea continuatum, & absolutum a Leone X. anno 1517. 17. Kalend. April. In eo actum est de componendis motibus, tum clericorum, tum laicorum.

XXI. Generale Concilium fuit Tridentinum inchoatum sub Paulo III. anno sal. 1545. tribus Apostolicae Sedis Legatis praesidibus. Coactum est contra Lutheranos, & alios haereticos. Nihilominus tamen multa in eo constituta sunt ad abusus & corruptos mores clericorum & laicorum abolendos: ingruentibus bellis translatum est Bononiam anno 1547. postea sub Iulio III. ex Bononia reductum est Tridentum: sed post octo menses, quam continuari coepit, bello Germanico dissolutum est: anno Domini 1551. tandem sub Pio IV. anno sal. 1562. continuatum est praesidentibus quatuor Legatis Sedis Apostolicae, & praesentibus duobus Cardinalibus, tribus Patriarchis, uno & viginti archiepiscopis, centum, & viginti episcopis, septem Abbatibus, & septem Generalibus religiosorum ordinum Praefectis, triginta nouem procuratoribus absentium, cum legitimo mandato. In conuenticione doctrina quam habet Ecclesia Catholica de peccato originali. Numerus Canonico-rum librorum definitus est eum suis partibus, pro ut in Ecclesia Romana legi consueuerunt, & latina uulgata editione continentur. Approbata est uulgata latina editio Sanctarum Scripturarum. Declarata eadem est Catholica doctrina de iustificacione impii, de septem Sacramentis, de sacrificio Missae, de iugis purgatorio, & de indulgentiis.

C A P. XVIII.

Recensentur quaedam Concilia Generalia, id est, Nationalia, praesentibus Romanis Pontificibus celebrata.

ONuphrius in *Chronico*, & Sigonius de *rege Lepia* scribunt, quaedam alia Concilia Generalia fuisse a certis quibusdam Romanis Pontificibus coacta celebrataque, & sua praesentia confirmata. Meo iudicio, Concilia illa non fuerunt Generalia, hoc est, ex omnibus totius occidentis Episcopis congregata, sed ex vnicuique, uel plerisque certae nationis Episcopis, & Abbatibus, ut puta ex Transalpinis, uel totius dumtaxat Italiae, uel Calabriae, & Apu-

liae, &